

relse. Det kunde skee ved at tilføie et lille Ord, som staaer i Motiverne og ogsaa findes i Bevillingerne, nemlig det Ord „alene“, saa at det kom til at hedde: at denne Ret kun gives dem alene til Udsørfel.

M. P. Bruun: Maatte jeg gjøre en personlig Bemærkning eller rettere en Berigtigelse?

Formanden: Jeg skal give den ærede Landssthingsmand Ordet til at gjøre en personlig Bemærkning.

M. P. Bruun: Den ærede sidste Taler har ikke rigtigt opfattet mine Uttringer. Jeg har udtrykkelig sagt, at naar man vil udfinde Værdien af en Mølle i Handel og Wandel, da maa man finde den repræsenteret ved Jordtilliggendet og Drivekraften, og at Privilegiet ikke udgjør nogen Deel af Værdien. Det er altsaa noget ganske Andet end Spørgsmaalet om, hvorledes man skal taxere en Eiendom.

Wessely: Det er kun en ganske kort Bemærkning jeg skal tillade mig, idet der i Anledning af hvad jeg før yttrede, er blevet sagt, at de almindelige statsøkonomiske Sætninger, jeg tydede hen til, vel kunde være rigtige, men ikke kunde finde Anvendelse paa dette Tilfælde. Det er jo som sædvanlig den almindelige Strid; Sætningen er rigtig, men her er en Undtagelse. Nu forekommer det mig rigtignok, at det maa paaligge den, som er af en anden Anskuelse end jeg, at paavise, at her var en særdeles Grund til at gjøre en Undtagelse. Det er tillige sagt, at, naar man ikke lod Ordet „Næringsdrift“ gaae ud af § 2, vilde det Hele blive en Illusion, og at man da ikke vilde fikre Møllerne i den Næringsdrift, som de efter den nu bestaaende Lovgivning havde Ret til. Jeg skal i saa Henseende gjøre opmærksom paa, hvad der, efter hvad den høitærede Indenrigsminister har udtalt, deraf vilde blive Følgen. Før havde Regjeringen Ret til at give Bevillinger, hvilken af den blev benyttet under visse Betingelser; men disse Betingelser vil Regjeringen nu ansee for ophævede, naar Ordet „Næringsdrift“ gaaer ud af Paragraphen. Følgen bliver altsaa, at Bevillinger ikke for Fremtiden ville

blive tilstaaede i det Omfang som tidligere, altsaa man værner saaledes om Møllernes Retligheder, man sørger saaledes for at indføre Frihed i Mølleneringen, at man gjør de Indskrænkninger, som før vare tilstede, endnu meget stærkere, end de tidligere have været. Dersom det er at forberede Overgangen til en større Frihed, da forekommer det mig at være en ganske særegen Veie, man gaaer. Der er blevet ytret med Hensyn til de Taler, som jeg anførte, at de syntes at være temmelig store. Jeg veed ikke, om det var Correctheden af Tallene eller Exemplet, som man syntes gik noget i det Store. Med Hensyn til Tallet, nemlig de 4 Millioner, da kan jeg henvise til det statistiske Tabelværk, hvor det findes anført, og, naar jeg har troet, at den nærværende Udvikling af Mølleindustrien ikke var saaledes, som man kunde ønske, og jeg derfor som Exempel oplyste, hvor meget nogle Procents Besparelse af de Dvartiteter, der gaae tabte ved den mindre Udvikling af Industrien, vilde udgjøre, eller hvor betydelig en Forskjel det vilde gjøre her i Landet, naar Møllerne forstode at udbringe et større Quantum af det Produkt, som de hidtil have udbundet af Kornet, da er jeg, som aldeles ikke forstaaer mig paa, hvorledes Produktionen foregaaer, naturligvis ikke gaaet ind paa nogen Bedømmelse af vort Møllevæsen. Jeg har kun henholdt mig til det, som den ærede Taler (Schytte) ogsaa indrømmede, idet han sagde: ja, der gives nok andre Lande, hvor Møllevæsenet staaer paa et høiere Trin end hos os, men vort Møllevæsen er dog ikke saa aldeles daarligt. Jeg maa bemærke, at jeg heller ikke har brugt noget saadant Udtryk, og at det heller ikke har været min Mening. Jeg har kun villet gjøre opmærksom paa, at vort Møllevæsen staaer tilbage, og det er en Mening, jeg ikke har af mig selv, men som man kan finde udtalt i Professor Bergsøes Statistik, og det er jo bekjendt, at Bergsøe er meget forsigtig i at udtale sin Mening om, paa hvilket Standpunkt en Industri staaer her i Landet. Jeg troer derfor, at jeg har været fuldkommen berettiget til at udtale, at der er Forbedringer, og det ikke ubetydelige Forbedringer, at indføre med